

ARCHA

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

1/2018

TVOŘIVÉ
síly v nás

INSPIRACE našimi předky

Nové tisíciletí a také moderní doba přinesly mnoho nových zajímavých – a lákavých – možností, jakými můžeme rozvinout či doplnit aktivity s dětmi a mládeží. Postupně jsme se naučili, že všudypřítomná technika nám život i trávení volného času usnadňuje.

Řada věcí je dnes jednodušší, rychlejší, a také na nás v některých ohledech neklade takové nároky. Například již není nutné vykonávat různorodé manuální činnosti v našich domácnostech; v minulosti přitom představovaly nedílnou součást života a bývaly zpravidla nadmíru časově náročné. Dnešní z pohodlnějšího člověk by se s životem v době našich babiček asi již těžko smířoval... Pokud ale odhlédneme od tolik vyzdvihovaného pokroku a nepřehledného množství technických „hraček“ ulehčujících náš život, zjistíme, že dnešní doba v sobě ukrývá také mnohá úskalí. Velkým rizikem, jež na současné lidi číhá, je přílišné usnadnění a zjednodušení různých aspektů života, jež ovšem ve svém důsledku vede až k jejich vyprázdnění a vyprahlosti. V rámci volnočasových aktivit jsme se ale postupně s tímto nebezpečím dokázali vyrovnat. Jednou z možností, jak takovému talku čelit, je podpořit tvůrčího ducha hledáním inspirace u našich předků.

Ve spolku Boii jsme se zaměřili na život, tradice a také na řemesla našich keltských předků z mladší doby železné. Keltové byli nejstaršími pojmeno-

vanými obyvateli střední Evropy a (jak může v Boii každý zájemce sám zjistit) jejich kultura nám může poskytnout velké množství námětů. V našem případě se nejedná pouze o inspiraci řemeslnými technikami Keltů nebo pouze o radost z okouzlení tóny irské či skotské hudby, která z té keltské čerpá. A nejedná se ani o repliku keltského města, kterou můžete uprostřed Železných hor v Nasavrkách od minulého roku navštívit, a přenést se tak do Země Keltů. Jde především o hlubší, niternější vztah k životu předků – k jejich náhledu na život člověka a vztah k jeho životnímu prostředí. Jedná se také o důležité zjištění, které by námi, lidmi 21. století, mělo prostupovat – úcta a pochopení našich předků. Nekonečnou studnici nápadů pro tvůrčí činnosti, ať již v oblasti řemesel, her či zábavy, skýtá tajemstvími opředený život našich předků. Nejedná se přitom jen o život v pravěku či středověku, ale třeba i o život před sto lety, což může být i vhodným tématem v roce stého výročí založení naší republiky. Věnujme v činnostech s dětmi a mládeží dostatek prostoru tvůrčí činnosti prýstící od kořenů, od našich předků. Pomůžeme tak nově nastupující generaci chápat naši dobu mnohem lépe, než by se na první pohled mohlo zdát.

A jakou formou? Tvůrčí!

Lukáš Blažek, předseda Boii, z.s.

*foto Michala K. Rocmanová,
oddíl ZHSK na Krumbenowe 2017*

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina
13/A8,
ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce:
Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce:
Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
110 00 Praha 1
tel.: 211 222 870
e-mail: archa@crdm.cz
IČO: 68379439
Grafická úprava, sazba a lito
Michala K. Rocmanová,
akad. mal.
Tiskne REFOS, Praha

19. ročník
Toto číslo vyšlo v únoru 2018.

*Fotografie z archivu ČRDM
a jejích členských organizací.
Foto na titulní straně © 2017
Jaromír Zajíček – FotoZajda.cz:
Lughnasad 2017 v Keltském
skanzenu v Nasavrkách*

Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji. Tisk zpravodaje finančně
podpořilo Ministerstvo školství,
mládeže a tělovýchovy.

Podrobné informace ke zpravodaji
Archa: <http://crdm.cz/archa>

potkáte někoho v kiltu či karpatského pastevece. Společné mají to, že oblečení si zpravidla šili sami a ve většině případech jeho střih vychází z původních poznatků o dobových oděvech. Mezi materiálem, z kterého je další vybavení, převažují kůže, dřevo a kovy. Některé z těchto věcí jejich majitelé objevili na bleším trhu nebo na nějaké půdě či ve sklepě a dali jim další šanci, nebo je vyrobili a ozdobili (namalovali, vykorálkovali) sami.

Na takové táboření je potřeba se přichystat včas, a tak proběhne o víkendu 9.–11. března již třetí ročník Vyráběcího víkendu, pořádaného společenstvím ohnivců. V předchozích letech si zájemci, kteří s woodcraftem začínají nebo se chtěli jen inspirovat, mohli vyzkoušet ušití indiánského oblečení, kožených mokasínů či výrobu bedny z rawhidu (sušené nevydělané kůže) na uskladnění osobních věcí.

Pokud byste se chtěli letos přidat, informace naleznete na adrese www.woodcraft.cz.

Jitka Koutenská – Woapewin
foto archiv LLM
a Michala K. Rocmanová

TVOŘIVÉ SÍLY v nás

Malebnost ve všem, tak zní jedna z devíti hlavních zásad, které sepsal Ernest Thompson Seton. Zakladatel woodcrafterského hnutí, na jehož myšlenky navazuje i současná Liga lesní moudrosti.

Synonymem slova malebnost je půvabnost. Podle této zásady by měl každý woodcrafter pěstovat svůj cit pro estetiku.

Nejvíce na mě malebnost dýchne při táboření Ligy lesní moudrosti (LLM), které probíhá každoročně na Kosím potoce, zpravidla na přelomu července a srpna. Táborníci napříč různými kmeny táboří nejčastěji v týpí, případně šeltrech nebo zubřících, klasický turistický stan byste tu hledali těžko. Ne všichni se inspiroují pouze indiány, a tak nebudte překvapeni, pokud

Požární ochrana OČIMA nejen hasičat

V loňském roce jsme si připomínali již 45. výročí hry Plamen. Tato celostátní hra pro mladé hasiče ve věku 6 až 15 let se soustředí na celoroční mimoškolní činnost v rámci kolektivů mladých hasičů. Jen o dva roky mladší je celostátní literárně výtvarná soutěž Požární ochrana očima dětí a mládeže.

Na začátku ročníku 2017/2018 tak byl vyhlášen její již 44. ročník.

Soutěž vyhlašuje Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS) a její organizaci zajišťují především odborné rady prevence na okresní, krajské a ústřední úrovni ve spolupráci s radami mládeže.

Natálie Palonci, Sbor dobrovolných hasičů Sloupno, kategorie ZŠ 3 – 1. místo

Soutěže se mohou zúčastnit děti a mládež ve věku do 18 let v rámci školních i mimoškolních zařízení – tedy mateřské, základní školy, základní umělecké školy, speciální školy pro děti s více vadami, gymnázia, střední školy, učiliště nebo mimoškolní zařízení, jako jsou Domovy dětí a mládeže, sbory dobrovolných hasičů nebo jiné zájmové oddíly. Mladí tvůrci se mohou rozhodnout, zda připraví práci literární, výtvarnou nebo práci zpracovanou pomocí digitálních technologií. Pro první dvě techniky je možné zvolit jakékoliv téma vázající se k požární ochraně. Pro poslední techniku je každoročně vyhlašováno zvláštní obsahové zaměření tématu. Pro rok 2018 je to téma Vodní zdroje pro hašení požárů – mohou tak vznikat díla o zdrojích požární vody, otevřených vodních zdrojích v obci, umělých vodních zdrojích, zdrojích vody pro prvotní hasební zásah ve stavebních objektech apod.

Práce jsou vyhodnocovány v základních kolech v samotných klubech nebo školách a tři nejlepší z každé věkové kategorie jsou vybrány do kola okresního. Tam jsou opět vyhodnoceny tři nejlepší v každé kategorii a posílány do krajského kola. Do republikového jsou pak zasílány pouze nejlepší práce ze všech kategorií. Před koncem školního roku se každoročně koná slavnostní vyhodnocení republikového kola.

Robert Hopjan, Základní škola Šrámkova, Opava, kategorie ZŠ 2 – 1. místo

Do předchozího ročníku se zapojilo 36 467 dětí z 1056 škol – 476 mateřských, 588 základních a 22 středních. Dále se zúčastnilo 642 sborů dobrovolných hasičů a 245 jiných subjektů pracujících s dětmi a mládeží. Ti nejúspěšnější tvůrci z celé republiky se sešli ve velkém sále Hotelu Koliba v Litoměřicích u příležitosti konání sedmých Hasičských slavností 9. června 2017. Tam byly slavnostně vyhlášeny finálové výsledky a předána ocenění. Zajímavý příběh byl tentokrát z Opavska. Jako nejlepší výtvarná práce v kategorii ZŠ 2 byla vyhodnocena ta od Roberta Hopjana ze Základní školy Šrámkova v Opavě. Robert tak navázal na druhé místo z roku 2015 (výtvarná kategorie ZŠ 1 s obrázkem hasičů likvidujících vosí hnízdo). A v roce 2016 si pro ocenění přijela také jeho sestra Jana za kresbu hasičky zachraňující labutě v kategorii ZŠ 3. Všechny informace k soutěži najdete na webových stránkách Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska www.dh.cz v sekci prevence.

Jaroslava Čečrdlová, SHČMS

Sofie Ella Hricová, Mateřská škola Moravský Kočov, kategorie M1 – 1. místo

DIVOČ, co to dá!

Světová premiéra sportovního dokumentu sedlčanských tomiků

Pražské kino Aero a kino v Sedlčanech v průběhu ledna promítla nevídaný sportovní dokument. Parta kluků, kteří se dali dohromady v oddíle Asociace TOM Jeleni, natočila film, který zdvihal diváky ze židle! Ne nadarmo si tihle kluci říkají Divočáci. Ve filmu sjížděli

divokou řeku na babiččině posteli, postavili monster truck z balíků sena nebo jezdili na nejmenších lyžích světa.

Divočáci začali zveřejňovat svoje videa na YouTube již před několika lety. Z těchto videí později vznikl jejich první dokument: Jak se rodí Divočáci. Když dokument v roce 2016 vyprodukoval sedlčanské kino, kluci se rozhodli

pokračovat. Dva roky makali, a výsledkem jejich práce je téměř půlhodinový sportovní dokument Divoč, co to dá! Na premiéře v kině Aero 18. ledna 2018 tento dokument doprovázelo dílo známých českých youtuberů Madbros a moudrá slova patrona projektu Marka Orka Váchy, přednosty Ústavu etiky a humanitních studií na 3. lékařské fakultě Univerzity Karlovy.

A poselství filmu? To je jasné! Neseděte doma u obrazovky, vyrazte ven a divočte, co to dá!

Pokud jste ani jednu z projekcí nestihli, nezoufejte. Divočáci se s filmem v roce 2018 ukážou na několika festivalech. Stačí sledovat jejich facebookovou stránku <https://cs.cz.facebook.com/TheDivocaci/> a těšit se třeba na festival outdoorových filmů. O filmu se také dočtete zde: <https://www.redbull.com/cz-cs/showcase-divocaci-film-dokument-6-blaznivych-akci>

Ladislav Jelen,
TOM Jeleni, Sedlčany
foto v kině Aero Anežka Klabanová

Pionýrský SEDMIKVÍTEK v Plzni

Plzeňská krajská organizace Pionýra se rozhodla, že krajské kolo výtvarného a rukodělného Sedmikvítku tentokrát nebude zasilatelské, ale pobytové.

Pionýrský Sedmikvítek je otevřená kulturní soutěž, která spojuje tanec, hudbu, výtvarné práce, fotografii, divadlo...

O víkendu 10.–12. listopadu se na táborové základně PS Jitřenka v Zeleň Lhotě sešlo 33 účastníků z šesti pionýrských skupin (PS), aby společně tvořili a tvořili a tvořili za účasti poroty složené z vedoucích přihlášených PS.

Každý rok probíhá letní táborová škola zaměřená na výměnu námětů a zkušeností z oblasti výtvarných a rukodělných prací.

Téma „Máme rádi zvířata“ nás provázelo celý víkend. Děti soutěžily ve čtyřech kategoriích a celý víkend vypadal následovně: V pátek si jednotlivé týmy (vždy všechny děti z jedné PS) vytvořily svoje logo a představily domovskou pionýrskou skupinu. Přitom si také týmy vylosovaly materiál, který musely použít při sobotní společné práci. V losování byly korálky, plst', moosguma, alu drát, papír, ovčí rouno. Po představení jsme se všichni pustili do techniky sítotisku; každý tým měl svoji barvu triček a výsledek byl nádherný. V sobotu začalo samotné soutěžení. Dopoledne jsme věnovali rukodělné soutěži „práce podle návodu“, kdy jednotlivé kategorie podle obtížnosti vytvářely předepsaný výrobek.

Kategorie B vyráběla berušku z papíru, zápich motýla a skládání jednoduché krabičky – porota hodnotila stříhání, čistotu lepení a přesnost skládání. Kategorie C vytvářela žáby – porota hodnotila použití a kombinaci materiálu (děti používaly písek, mušle, různé druhy papíru, rámečky), přesnost, schopnost pracovat podle návodu a samozřejmě čistotu lepení a stříhání.

Kategorie D vytvářela exploding box – velmi zajímavé byly zejména práce chlapců, porota hodnotila nápad i provedení celé práce. Kategorie E měla volné téma s použitím jakéhokoli návodu – porota hodnotila náročnost výrobků, nápaditost a provedení.

Výtvarné a rukodělné aktivity jsou výraznou součástí náplně desítek našich oddílů. Vedoucí oddílů při nich mohou čerpat i z výchovných programů Výpravy za poznáním, které vznikly z projektu Klíčení.

Při obědě dostali účastníci další úkol. Měli ztvárnit úplně nový druh zvířete, které by třeba žilo, kdyby život na Zemi vznikl znovu od začátku. Potom

jsme nechali děti proběhnout, aby se jim odpoledne lépe tvořilo. A co následovalo? Společné dílo celého týmu, kdy podmínkou bylo jen dodržení tématu o zvířatech. Soutěžící mohli použít jakýkoliv materiál. Vznikla nádherná díla. Sobotní podvečer patřil malování pionýrského maskota a hraní společenských her.

Nedělní dopoledne jsme věnovali malování na čtvrtky nebo na plátno vším, co bylo dostupné – tužky, pastelky, uhly, tuš, inkousty, fixy, prašné i olejové křídly, akrylové barvy i tempery... Porota to neměla vůbec jednoduché. V každé kategorii a v každém zadání jsme vybrali tři nejlepší, kteří si odvezli domů drobné odměny, za společné práce si jednotlivé týmy odvezly materiál na práci v oddíle. Víkend se podařil. Příště zas.

*Ivanka Mochurová,
Pionýrská skupina Jitřenka Kdyně
foto Plzeňská
krajská organizace Pionýra*

***Tvůrčí práci, kterou málokdo vidí,
je i průběžné plánování činnosti,
tvorba obsahu schůzek, programu
akcí, vymýšlení táborových her...***

Koncert DĚTI dětem 2018

Koncert Děti dětem je vyvrcholením a přehlídkou vybraných vystoupení Pionýrského Sedmikvítku – otevřené kulturně-umělecké soutěže, které se každoročně účastní několik tisíc dětí. Letos jej 3. 2. 2018 uspořádal Pionýr ve spolupráci s Nadací Dětem 3. tisíciletí v Kongresovém centru Praha již po jednadvacáté.

www.pionyr.cz

Pathfinderská MÚZIČKA

Víte co je múzička?

Múzička – to je malá múza. Múza přináší inspiraci umělcům a múzička zase dětem. Dětem, které rády zpívají, recitují a hrají divadlo.

Múzička je také název akce, kterou pro všechny tyto děti pořádá Klub Pathfinder. Každý rok se setkávají děti v rámci jednotlivých sdružení v Čechách, na Moravě a na Slovensku. V půlce listopadu loňského roku se oddíl Klubu Pathfinder z Českého sdružení vydaly do pražského Salesiánského divadla v Kobylisích, kde se konal další ročník této akce. Společně s vedoucími tam strávili pathfinderi netradiční sobotu věnovanou prezentaci svých dovedností na poli hudby, recitace, herectví či malby a kresby.

Tento rok byl revoluční v tom, že mezi

sebou účastníci nesoutěžili. Na konci nebylo žádné pořadí ani stupně vítězů. Všichni přijeli proto, aby potěšili ostatní a sami si vyzkoušeli něco nového. Porota vystupujícím po skončení každého příspěvku poskytla povzbuzující komentář po vzoru televizního pořadu Tvoje tvář má známý hlas.

Pathfinderi vybrali pro Nadaci ADRA více než 6 000 Kč.

Program začal úvodním zamyšlením nad tématem letošního ročníku, které bylo „Pravda“. Řečník společně s dětmi hledal odpověď na otázku, co to pravda je a jak ji můžeme poznat, hledat, najít.

Po zbytek dopoledne následovala vystoupení pathfinderů z jednotlivých oddílů. Dopoledne bylo tvořeno

vystoupeními sólového a skupinového zpěvu, a dokonce nově i natočeným videem z produkce karlovarského oddílu. Odpolední část byla věnována scénkám. K vidění bylo například připomenutí díla Mistra Jana Husa družinou Broučci. Plzeňská družina Velbloudů nás zavedla na Divoký západ a oddíl Huroni přiblížil známé dílo Labyrint světa a ráj srdce.

Během Múzičky

probíhala ve spolupráci s Nadací ADRA sbírka na malého Hynka Skůru. Vybrané peníze mu mají posloužit k zotavení a absolvování speciální terapie.

Na závěr dne proběhla aukce obrázků od mladých pathfinderů, kteří se rozhodli je věnovat pro účely této akce. V součtu se vybraná částka přehoupla přes hodnotu 6 000 Kč, a letošní Múzička tak mohla dostat další zajímavý rozměr. Neděli využily některé oddíly k výletům po Praze. Pathfinderi navštívili například unikovou hru nebo Národní technické muzeum.

*Za Klub Pathfinder Pavel Pilbauer
a Jakub Fraj
foto Klub Pathfinder*

Mohelnický TALENT roku

Cenu Nadace ČEZ pro nejvšestrannější talentované dítě v Mohelnici vyhrál dvanáctiletý Jan Kolář.

Při vyhlašování uspěl jako excelentní šachista v kategorii sport a za své mezinárodní kytarové úspěchy si odnesl cenu v kulturní kategorii. Ve společenských a přírodních vědách uspěl v roce 2016, kdy vyhrál krajské kolo Matematického klokana a „na republice“ získal bronz, vloni jeho úspěšné tažení zastavila termínová kolize kytarové a matematické soutěže.

Diář má nabitý na měsíce dopředu... „Jsem ráda, že cenu získal právě Honza. Odměnili jsme opravdu hodně šikovných dětí, které vyrůstají v našich školách, oddílech a kroužcích, ale za svou všestrannost si ji opravdu zaslouží,“ zhodnotila loňský ročník Mohelnického talentu místostarostka Mohelnice Jana Kubíčková, která na slavnostním ceremoniálu předávala odměny jeho mamince. Honza byl totiž v té době na další mezinárodní soutěži.

Místo okresního kola matematické soutěže dal vloni přednost soutěžení

s kytarou, která je pro něj nejdůležitější. „První kytaru jsem dostal v pěti letech a začal jsem se učit po vzoru staršího bráchy, jeho hudba se mi strašně líbila,“ vysvětlil Honza, který sbírá s bratrem prvenství na folkových soutěžích a sám v klasice. „Ale ty úspěchy jsou vydrhéný, musím trénovat každý den, aby to k něčemu bylo. Novou skladbu hraju i desetkrát za den. Sice když mám okno, tak se dá i improvizovat, prostě to musím nějak zakamuflovat, ale chci dokázat, že ty výsledky jsou stálý a že se můžu pořád zlepšovat,“ popsal kytarista a dodal, že holky na kytaru (zatím) nebalí. Místo toho si zapisuje skvělé úspěchy, od písničkářských vítězství v duu s bratrem na republikovém finále

soutěží Melodie nebo Folkly tonk až po pravidelné úspěchy v klasice, kde už vyhrál kde co, například republikovou soutěž ZUŠ nebo mezinárodní soutěž kytaristů v Prievidzi. „Když s kytarou i zpíváme, tak stačí, aby se to líbilo. Na klasiku je potřeba náročnější publikum, prostě lidi, kteří mají klasickou hudbu rádi,“ zhodnotil Honza rozdíl mezi oblíbenými hudebními obory, které dokáže kombinovat jen málokdo. S šachovými figurkami začal ještě dříve než s kytarou, tátu vyzval na první partii už ve třech letech. Chlubit se může například druhým místem z mistrovství Moravy a Slezska a bramborovou medailí z republikového šampionátu. „Baví mě i trénovat, řešit různé pozice a diagramy. Když se pak nějaká pozice s podobným motivem naskytne v partii, tak už vím, jak na to,“ dodal malý šachista.

Zatímco hudba a černobílé figurky zřejmě Honzovi zůstanou jako celoživotní koníčky, záliba v matematice by se mohla promítnout i do jeho povolání. Student sekundy olomouckého Gymnázia Hejčín byl už vícekrát první v matematických soutěžích v okrese i celém Olomouckém kraji. „Z matiky mám jedničku, skoro čistou. Nebýt rýsování, tak je čistá úplně. Zatímco kytara a šachy mě vyloženě baví, o matematice bych to zatím neřekl. Prostě mi jde,“ řekl Honza.

Maminka jeho slova potvrzuje: „Honza byl vždycky takový koumes. Řešit různé zapeklitosti ho bavilo ještě dříve, než chodil do školy. Často vlezl ráno tátovi do postele a prosil, ať mu dává slovní úlohy. Třeba bude zrovna tohle ten správný směr, ale to ještě neřešíme my ani on. Teď si skvěle užívá každý den a já jsem ráda, že něco dělá. Výhry a ceny nejsou až tak důležité, to je jen takový příjemný bonus navíc,“ dodala Honzova maminka Lucie Kolářová.

Vladislav Sobol, mluvčí Skupiny ČEZ

*foto archiv autora
(nahore Honza v současnosti,
dole jako pětiletý šachista)*

Pozn. red.: Autor článku coby dobrovolník Duhy – sdružení dětí a mládeže pro volný čas, přírodu a recesi obdržel v r. 2010 medaili MŠMT druhého stupně za dlouhodobou dobrovolnou práci v oblasti volnočasových aktivit ve prospěch dětí a mládeže z dětských domovů.

Zadostiučinění, RADOST i respekt

Rozhovor s mladou delegátkou do OSN Petrou Sýkorovou – o výběrovém řízení, o tandemu s delegátem Davidem Ulvrem, o tom, co jí působení v New Yorku dalo a jak to nyní úročí

Jak začala tvoje cesta coby delegátky do OSN? Jak ses dozvěděla o programu mladých delegátů a co tě vedlo k tomu, že ses přihlásila?

Na projekt mě poprvé upozornil kamarád, který znal moje zájmy a silné stránky. Tehdy se vyhlášovalo výběrové řízení do prvního ročníku projektu, já se zkusila přihlásit, a nedostala se ani do ústního kola. Teď zpětně si uvědomuji, že jsem v podstatě neměla co nabídnout. Tak jsem se rozhodla, že budu pracovat a za rok to zkusím znovu. A bylo tomu tak – dostala jsem se během toho roku k zajímavým stážím a projektům, při přijímacím řízení jsem se opravdu snažila a věřím, že to vedlo k tomu, že jsem napodruhé uspěla.

Jinak si myslím, že moje cesta začala dobrovolnictvím, kterému jsem se hodně věnovala už od gymnázia. Mám zkušenosti z letních táborů, s prací se znevýhodněnými dětmi, s nemocnými a se seniory. To mě hodně nasměrovalo do veřejné sféry a motivovalo k tomu, abych byla obecně aktivní. Absolvovala jsem stáže ve veřejném i neziskovém sektoru, hodně čtu a zajímám se o dění kolem. A domnívám se, že kombinace toho všeho přispěla k tomu, že se teď můžu podílet na projektu Mladých delegátů.

Je výběrové řízení na delegáty náročné? Jak dlouho ses připravovala, co ti pomohlo? Co nebo kdo ti pomohl uvěřit, že na to máš?

Výběrové řízení je rozděleno na písemné a ústní kolo, celé probíhá zhruba měsíc. Nejvíce času mi určitě zabrala esej v angličtině, která zasluhovala slušnou rešerši. Čerpala jsem hlavně z oficiálních zdrojů OSN, z přeložených materiálů centra OSN v Praze a z aktivistických článků. Nikomu jsem neřekla o tom, že se hlásím, chtěla jsem počkat až na výsledek, a tak jsem celou dobu byla svým největším fanouškem a podporovatelem já sama.

Co prvního tě napadlo, když ses dozvěděla, že jsi nová mladá delegátka do OSN?

Hlavou se mi honila spousta myšlenek a pocitů. Zadostiučinění z odvedené práce. Nadšení z toho, že budu moci dělat něco, co mě baví a v čem vidím smysl. Ale také respekt z toho, že vlastně nevím, co přesně čekat. A z odpovědnosti, kterou tento projekt přináší.

Druhým delegátem se stal David. „Sedli“ jste si hned, nebo se spíše ladíte na spolupráci?

Vzhledem k tomu, že jsme s Davidem od začátku byli podstatou věci nuceni

trávit spolu hodně času a opravdu spolupracovat, jelikož bez toho by to opravdu vůbec nešlo, náš vztah se vyvíjel mnohem rychleji než běžná kamarádství. Musím říct, že spolu vycházíme výborně, dokážeme spolu otevřeně komunikovat a poskytovat si zpětnou vazbu. A snad mohu říci za nás oba, že tento projekt znamená také začátek hezkého přátelství.

Co vše znamená být delegátem? Jak vypadá vaše pracovní náplň?

Naším hlavním úkolem je tvořit most mezi mladými Čechy a Češkami a OSN. Tudiž jednak reprezentujeme českou mládež v OSN v New Yorku, a jednak přednášíme na školách o této organizaci, o lidských právech a souvisejících tématech.

Jaké to bylo stanout prvně v OSN před celým světem a přednést projev?

Byli jsme oba trochu nervózní, trochu natěšení, ale hlavně to byla neskutečná čest mluvit jménem České republiky na půdě organizace, která opravdu dělá pro celý svět vše, co je v jejích silách.

A o čem jste tam přednášeli?

Jako stěžejní téma pro náš projev jsme zvolili „participaci“. Mluvili jsme o důležitosti toho, aby byli mladí – a zejména mladé ženy – zapojováni do rozhodování a do správy veřejných věcí. Také jsme zmínili problematiku neplacených stážů, které jsou bohužel stále velmi rozšířené.

Jaké nejzajímavější jednání jste v New Yorku zažili?

Každý den přinášel neskutečné zážitky a opravdu podnětná setkání. Zaujala mě setkání s norskou ombudsmankou pro děti, která je velkou advokátkou za vytvoření tohoto úřadu, který

Česko bohužel ještě nezřídilo. S potěšením jsem se zúčastnila také jednání s UN Women, podorganizací OSN pro ženská práva ve světě, nebo s UNICEF (Dětský fond Organizace spojených národů, nezisková organizace).

A co tebe osobně zaujalo, dotklo se tě nebo tě překvapilo?

Člověk se v tak unikátní, bezprecedentní situaci naučí opravdu mnoho. Samozřejmě jsem si odvezla spoustu znalostí, vědomostí a konkrétních informací, ale také jsem se naučila hodně o sobě a o tom, jakou práci bych jednou chtěla vykonávat a jaký bych chtěla mít význam ve vztahu ke světu jako celku.

Co delegáti z jiných zemí?

V New Yorku panoval pocit, že my všichni – mladí delegáti – jsme na jedné lodi. Vztahy byly bezproblémové a myslím, že se všichni těšíme, až se znovu potkáme v New Yorku na jiném zasedání!

Po návratu jsi měla velmi zajímavou přednášku na Barcampu, přiblížíš nám ji...?

Vzhledem k tomu, že mě zajímají práva žen a také ráda cestuji, trochu jsem si pohrála se spojením těchto dvou témat a svůj příspěvek jsem nazvala „Proč Česko potřebuje více žen, které cestují“. Na svých osobních zkušenostech jsem ukázala, jak cestování může sloužit k budování užitečných životních vlastností a schopností a jak na nich konkrétně ženy mohou následně dále stavět.

Ted' vyrazíte na besedy. Jak probíhají

a kde vás můžou školy kontaktovat?

Ano, máme za sebou čtyři besedy s moc hezkou pozitivní zpětnou vazbou. Vedeme je s Davidem buď spolu, nebo každý zvlášť, mluvíme o naší zkušenosti v OSN, o OSN samotné, o cílech udržitelného rozvoje, lidských právech. Kontaktovat nás lze přes naší facebookovou stránku nebo přes formulář na stránkách ČRD.M.

Co tě čeká kromě besed?

V březnu vyrazím zpátky do New Yorku na zasedání Komise pro postavení žen, na což se už teď velmi těším. K tomu bych ráda dokončila čtvrtý ročník právnické fakulty a v létě mě potom čeká stáž na ambasádě v Arménii.

*Za rozhovor poděkovala Soňa Polak
foto archiv Petry Sýkorové*

Co také zaznělo

(a bylo by škoda vás o to připravit):

Co je pro tebe největší výzva?

Každá cesta do zahraničí, mluvení na veřejnosti a zkouškové.

Věřím v...?

...lidi, pokoru a šťastné konce.

Co k životu potřebuješ?

Knížky, zelený čaj, komunikaci, lidský kontakt a brýle.

Co právě čteš? Nebo by si k přečtení doporučila?

Naposledy mě velmi zaujala kniha Pod skleněným zvonek, která je syrovým svědectvím o klinické depresi. V poslední době čtu hodně knih o ženských právech a poezii.

A skvělý film ke zhlédnutí...?

Moc na filmy nekoukám, ale mám ráda kritické dokumenty z českého prostředí a potom černobílou klasiku jako Prázdniny v Římě nebo Casablancu.

Koho bychom měli sledovat na Instagramu?

Sleduji Kristýnu z Instagramu „Za normální holky“, která bloguje o postojích a vztahu sama k sobě a absurdních standardech krásy, které nám společnost nutí.

Čeho se bojíš?

Zapomínání a toho, že bych život neprožila naplno. A výšek.

Nejoblíbenější město?

Bez přemýšlení Praha!

Tip na výlet?

Cestuji ráda a líbilo se mi vlastně úplně všude, kde jsem doted' byla. Mou nejoblíbenější evropskou zemí je Irsko, mimo Evropu se mi líbilo třeba v Izraeli.

Co a kdo tě nejvíc inspiruje?

Inspirují mě lidé, co mají silnou osobní integritu a morálku, nebojí se říkat svou pravdu. Vážím si odvahy a odhodlanosti. A opravdu obdivuji Eleanor Roosevelt.

Nejlepší trik, jak si něco zapamatovat?

Tvořit si trochu bizarní mentální obrazy, mnemotechnické pomůcky a mít danou informaci co nejčastěji na očích.

Tvůj osobní velký objev?

Fakt, že člověk toho zvládne a přežije mnohem víc, než si myslí.

foto Jiří Majer

Láme se chléb, NENECHME SE ROZDROBIT

Láme se chléb, prezidentské volby, kombinované s hledáním důvěry pro vládu, jsou hlavním mediálním tématem. Je potřeba identifikovat problémy a objevovat světlo na konci tunelu.

Důchody se zvyšují, resp. se slibuje, že se budou radikálně zvyšovat v budoucnu, stejně jako již vícekrát „odzkoušené“ jízdné zdarma. Po „neziskovkách-přijavících“ přišel v prezidentské řeči ve sněmovně opět apel k sebe-finančování neziskových organizací – nebo alespoň k větší míře spolufinancování. Celých 17 miliard, to jsou přeci velké peníze!

Aby označení „neziskovka“ ve společnosti negativně rezonovalo, je zapotřebí dlouholetá, systematická diskreditační rétorika. Když jste permanentně ve „světle ramp“ a stát se o vás dobře stará, docela se vám to daří. Máte jistě více posluchačů než kterákoli nezisková organizace, která kromě toho, že něco smysluplného dělá, o tom ještě musí pořád přesvědčovat tu část veřejnosti, jež s daným tématem nepřijde do styku. A tak časem není příliš obtížné přijmout fakt, že je tu nějaká skupina neziskovek, která „vysává“ státní rozpočet. Nevíme přesně, co to znamená, nevíme kdo to je, ale přeci nemáme důvod

tomu nevěřit, když to říká prezident, poslanec nebo člen vlády. Dobré je, že existuje několik veřejně dohledatelných a srozumitelně zpracovaných dokumentů, kde můžeme nalézt odpovědi na naše nevyřešené otázky. Vláda každoročně schvaluje materiál s názvem Rozbor financování NNO. Ministerstvo financí zase zveřejnilo pěknou publikaci s názvem Státní rozpočet 2017 v kostce. Obojí je volně ke stažení.

Jak se ty šílené miliardy na dotační programy pro NNO ve státním rozpočtu vlastně objevily? Jednotlivá ministerstva za ně musela tvrdě bojovat, a to právě s ministerstvem financí, které vedl současný premiér. Tedy žádné zjevení, žádné Lurdy, ale předem přesně naplánovaná a mnohokrát podložená čísla.

Například v oblasti mládeže dlouhodobě upozorňujeme na to, že státní dotace z ministerstva školství do této oblasti ve výši 0,25 mld. je žalostně nízká a nerespektuje růst cen, počet zapojených dětí a mládeže ani vývoj státního rozpočtu. Ozývají se ale i sportovci, kultura. V naší oblasti máme výhodu v obrovském počtu dobrovolných vedoucích. To ale všude přeci nejde. Existují vysoce profesionalizované části neziskového sektoru, kde dobrovolník může být vítaným

doplňkem poskytovaných služeb, nicméně jádro týmu musí být profesionální, jako je tomu například v sociálních službách. Kdo situaci zná, tak jistě nebude rozporovat navyšování dotací právě pro tuto oblast.

Mimochodem, víte, že stát si také zřizuje své neziskové, tzv. příspěvkové organizace? Také poskytují sociální služby, zajišťují kulturu, zabývají se vzděláváním. Každé ministerstvo jich má pod sebou několik. V roce 2017 jsme za ně zaplatili 62 mld. Kč. Víte, kolik financí rozdělí stát podnikatelům prostřednictvím dotací? Na rok 2017 bylo plánováno jen do zemědělství 37 miliard Kč, dopravcům pak 41 mld. Kč. Stranou nechávám příspěvkové organizace krajů, kde se přerozdělí ročně cca 100 mld. Kč. Dominantní část pak spolkne školství, následují sociální služby, kultura, zdravotnictví.

Při letním pohledu na státní rozpočet zjistíte, že dotace není sprosté slovo, ale běžně využívaný nástroj, který stát uplatňuje tam, kde selhává běžný tržní vztah. Dopravce nebude provozovat veřejnou dopravu každý den z malé vesnice do okresního města, protože to bude ztrátové. Zemědělec nebude sekát louky u potoka a nechá je raději zarůst náletem, tak, jak tomu bylo v 90. letech, kdy se nedotovalo. Když nebudou mít fotbalisté na opravu hřiště, tak se nebude hrát fotbal. Hasiči nebudou mít čím hasit a kde se scházet.

Většina debat na toto téma se nakonec stočí k tomu, že vlastně většinu neziskovek chceme a naopak jejich podpora by se měla navyšovat. Tu jen někomu vadí, že stát podporuje programy na rovnoprávnost žen, protože se domnívá, že to není potřeba. Panický strach z migrace pak zavdává důvod k neochotě podporovat rozumné integrační programy, které léta po MV realizují některé NNO. Někdo považuje za zbytečné pracovat s uživateli

Česká rada dětí a mládeže (ČRDM)

zastřešuje 99 organizací pracujících s dětmi a mládeží, resp. jejich 200 000 členů a další desítky tisíc neorganizovaných, ale do pravidelné činnosti zapojených. ČRDM je příjemcem dotací z MŠMT ve výši cca 14 mil. Kč ročně. Celkový rozpočet je pak cca 21 mil. Kč. Tyto peníze slouží například k odpovědnostnímu pojištění vedoucích, úrazovému pojištění zapojených dětí, provozování právní poradny pro NNO. A také na zajištění zahraničních závezků státu vůči partnerským zemím v oblasti mládeže, na zajištění největšího dobrovolnického projektu s mladými lidmi 72 hodin, na vydávání tištěných a internetových periodik apod. Více na www.crdm.cz.

drog, vězni, bezdomovci, Romy, protože si přeci za to, jak žijí, mohou sami. Tady musí ale zafungovat rozumný politik, který konstatuje, že jsou věci, se kterými nemusí všichni souhlasit, ale protože máme problém, tak ho musíme řešit, a ne dělat jako že nic. To NIC nás bude stát mnohonásobně více než marginální částky dotací těm, kteří se alespoň pokouší. Jedno mají lidé, kteří se pohybují v prostředí soukromých neziskových organizací, společně. Musí být kreativní a pracovití. Musí umět komunikovat, chápat svět kolem sebe a jeho

potřeby. Musí umět kriticky myslet. V opačném případě jejich činnost nebude mít dlouhého trvání. Nejsou právě tyto vlastnosti problémem, kterého se někteří politici obávají? Moc bych si přál, ať už dopadne volba prezidenta jakkoli, abychom společně pracovali s politiky na pozitivním obrazu neziskového sektoru. Neziskový sektor potřebuje podporu nejen od státu, ale i od veřejnosti, resp. konkrétních lidí. Jenže to jsou spojené nádoby. Těžko přesvědčíme veřejnost, když od prezidenta uslyšíme neustálá negativa. Neziskový sektor musí být

otevřený, důvěryhodný a musí umět s darovanými prostředky transparentně hospodařit. Věřte, že tohle nám na srdci leží velmi, i když se sami mezi sebou také občas hádáme o svoji důležitost a o své schopnosti. Ted' ještě mít prezidenta-partnera, to by mohl být dobrý restart!

Aleš Sedláček,
předseda České rady dětí a mládeže

(Psáno 18. 1. 2018
pro server ADAM.cz a autorův blog)

foto Jiří Majer

Zástupci ČRDM U MINISTRA ŠKOLSTVÍ

Zástupci České rady dětí a mládeže (ČRDM) a jejích členských organizací se potkali s novým ministrem školství Robertem Plagou.

Setkání se neslo v příjemném duchu.

Probrali jsme současnou finanční situaci směrem k organizacím dětí a mládeže. Jako problém jsme označili investiční dotační program. Zatímco administrativa narůstá, objem prostředků je stále stejný. Vysvětlili jsme, že se ještě nepovedlo ani opravit všechny domy z Fondu dětí a mládeže, že se rekonstrukce objektů táhnou dlouhá léta. Objem prostředků je nutné navýšit. Členská základna roste a je zapotřebí i posilovat infrastrukturu.

Řešili jsme i šablonovitou výzvu z Operačního programu VVV (Věda, výzkum a vzdělávání), kterou Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) připravuje. Jakákoli možnost, jak pomoci dobrovolníkům, kteří s dětmi a mládeží pracují, je vnímána jako potřebná, naštěstí nejen ze strany ČRDM. Pan ministr přislíbil, že trend mírného nárůstu v oblasti neinvestic bude zachován, MŠMT se bude snažit dotáhnout šablonovitou výzvu a bude pracovat na novém investičním programu, ve kterém bude vyjednávat s ministerstvem financí navýšení finančních prostředků. Dalším tématem byl dům na Senovážném náměstí, kde sídlí několik organizací dětí a mládeže, včetně ČRDM. MŠMT bere paragrafy zákona, který hovoří o tom, že dům má být využíván pro účely dětí a mládeže, vážně. Postupně bude upravovat nájemní smlouvy a do plánu investic již zařadilo rekonstrukci objektu, která by měla začít v roce 2020. Jsme rádi, že po dlouholetých majetkových sporech

je konečně možné dům rekonstruovat. Některé jeho části jsou již ve zcela nevyhovujícím stavu.

Osobní komentář na závěr:

Ministr Robert Plaga je na MŠMT již třetím rokem. Zkušenost získal ve funkci náměstka. Je to výhoda, protože situaci v úřadu i jednotlivá témata zná, přinejmenším z porad vedení. Při jednání vyjádřil plnou důvěru přítomnému náměstkovi Karlu Kováři i řediteli Michalovi Urbanovi. Svoji roli bere zodpovědně, přesto s nadhledem. Když jsme se loučili s pozváním na oslavy 20 let ČRDM (12. června do Roztok na zámeček), odpověděl, ať pošleme dvě pozvánky, jednu na jeho jméno a druhou beze jména. Připouští si, že jeho fotografie přibude do galerie na chodbě a brzy ho může nahradit někdo jiný. Kdyby bylo na mně, tak by tam mohl klidně zůstat :-)

Aleš Sedláček, předseda ČRDM
foto archiv ČRDM

Schůzky 11. ledna 2018 se za ČRDM účastnili předseda ČRDM Aleš Sedláček (Liga lesní moudrosti), místopředseda ČRDM Tomáš Hurt (Asociace TOM), místopředsedkyně Pionýra a jeho ekonomka Kateřina Brejchová a starosta Junáka – českého skauta Josef Výcháčický.

STEZKY ke kompetencím

Máme pro vás v ČRDM novou příručku!

V uplynulých dvou letech jsme společně s polskými a litevskými partnery zkoumali a prakticky testovali různé způsoby, jak zvyšovat občanské a sociální kompetence mladých lidí. Co tyto kompetence jsou a proč je důležité je rozvíjet pro život v demokratické společnosti? Co jsme v projektu vyzkoumali a k čemu jsme dospěli? To zjistíte z naší publikace Stezky.

Kromě toho v ní představíme naši metodu, jak tvořit vzdělávací aktivity pro mladé lidi, které jsou skutečně zakotveny v jejich životech, nebo jak ověřit, zda a co se účastníci vašich aktivit naučili.

Tištěnou příručku si můžete bezplatně objednat pomocí online formuláře:

<http://shortlinks.crdm.cz/stezky-objednavka>

Více o projektu a jeho výstupech se dozvíte na: <http://findthemethod.eu/?lang=cz>

Publikace byla vydána s podporou programu Evropské unie Erasmus+.

Marek Krajčí – ČRDM

Školení ESO online

Skeleton ESO je aplikace určená pro správu účetní a oddílové agendy neziskových organizací se zaměřením na oblast dětí a mládeže. V roce 2018 pro vás opět připravujeme sérii školení v účetně administrativním programu ESO Skeleton online.

Skeleton ESO, webová účetní a oddílová agenda pro neziskové organizace, je projektem ČRDM pro spolky a jejich jednotky. Aplikace byla vytvořena jako pomocník pro administrativní činnost oddílů.

Více informací o ESO:

<http://crdm.cz/projekty/skeleton-eso-elektronicka-sprava-organizace>

V nejbližší době nabízíme tři termíny školení:

18. března 2018 v Praze, 24. března v Brně a 25. března v Ostravě.

Počítáme s 6 až 7 hodinami, na kterých bychom detailně probrali všechny moduly ESO (akce, členové, majetek, samotné účetnictví, cestovní náhrady, dotace, hromadné mailly ad.) a vyzkoušeli si vzorové příklady (synchronizace s externí databází členů, založení dotace, rozpočet akce, úhrada členských příspěvků, rozesílání hromadných mailů, tvorba faktur a mnoho dalšího). Na konci školení bude prostor pro vaše připomínky, dotazy a nápady.

Školení ESO bude provedeno ve stejné formě a náplni jako předchozí školení. Jelikož se ale ESO stále vyvíjí, bude na programu i pár drobných a příjemných novinek 😊

Školení je připraveno jak pro stávající uživatele ESO Skeleton, tak třeba i pro ty, kteří si chtějí ESO detailně prozkoumat a až poté případně zakoupit.

Školení jsou samozřejmě zcela zdarma.

Pokud se chcete zúčastnit kteréhokoliv z daných termínů školení ESO, vyplňte prosím příslušný formulář – potřebujeme znát počty účastníků předem. V záhlaví formuláře najdete také další podrobnosti ke školení. Adresa projektového webu: <https://eso.skeleton.cz>

Tomek Hurt

1. EVROPSKÝ vzdělávací summit

„Měl jsem to štěstí, že jsem byl Evropskou komisí pozván na 1st European educational summit – 500 účastníků a 20 evropských ministrů přes vzdě-

lávání. Úvodní řeč pronesla evropská astronautka a velmi příjemná, inspirativní dáma Samantha Cristoforetti. Ve své řeči se zamýšlela nad tím, co

formovalo její cestu k vysněnému cíli. Vyzdvihla dětství v přírodě, bez přehnaného dohledu dospělých. To vedlo podle ní k budování vlastní odpovědnosti a učení se, jak nakládat se strachem. Jako zásadní pozitivní moment ve svých studiích hodnotila nepohodlí a bezradnost, kterou prožívala na studijních pobytech v zahraničí. Dále vyzdvihla nutnost čtení a psaní dlouhých textů, znalost a porozumění literatuře, a to i přesto, že jejím hlavním předmětem byla matematika. Často je

ted' u nás moderní prezentovat názor, že škola má hlavně učit a ne dělat různé projekty. Řekl bych, že škola má vybudovat radost ze vzdělávání a podporovat touhu dosáhnout svých snů. K tomu je to, co děláme mimo školu,

dle mého názoru nesmírně důležité. Na rozdíl od bojovníků proti projektům ve školách věřím v ještě užší spolupráci formálního a neformálního vzdělávání v budoucnu. Zvláště pak oceňuji působení přírodního prostředí

a pohybu venku. Nechci vzdělané fachidioty, ale lidi s kritickým myšlením, kreativní, empatické, solidární," řekl Aleš Sedláček. Summit se konal 25. ledna 2018 v Bruselu. -red-

Divácká RADA České televize

Veřejnoprávní televize má Diváckou radu, jsou v ní i zástupci ČRD

Česká televize bude mít Diváckou radu pro lepší kontakt s diváky. Zasedne v ní přes šedesát osobností, píše se na stránkách ČT. Mezi zástupci institucí a spolků jsou také naši zástupci – Aleš Sedláček, předseda České rady dětí a mládeže a Josef Výprachtický, člen skupiny Stát ČRD a starosta Junáka – českého skauta.

Rada se sešla poprvé 8. ledna 2018.

Pozvání na první setkání přijal například kardinál Dominik Duka, ředitel České filharmonie David Mareček, tajemník Hospodářské komory Tomáš Vrbík, ředitel Národního divadla Jan Burian a další významné osobnosti veřejného života.

Rada má fungovat jako poradní orgán generálního ředitele Petra Dvořáka, který o ní říká: „Diváckou radu vnímám jako

další z forem komunikace s diváky České televize. S jejími členy bych chtěl konzultovat nejenom stávající programovou nabídku a připravované programové plány České televize, ale také institucionální kroky, principy veřejné hodnoty či diskutovat o návrzích na rozšiřování poskytované veřejné služby.“

Divácká rada byla součástí kandidátského projektu, se kterým Petr Dvořák loni obhájil post ředitele České televize. Inspiraci čerpal ze zahraničí. Podobné poradní orgány fungují například v Německu, Rakousku nebo ve Velké Británii, píše dále web ČT. Rada by se měla scházet alespoň dvakrát do roka.

Michala K. Rocmanová
foto Aleš Sedláček

Stromy SVOBODY 1918–2018

Pomozte objevit Stromy svobody!

Symbolizují vznik Československé republiky a v letech 1918 a 1919 jich lidé vysadili tisíce. Do výsadby se zapojili starostové, žáci, členové místních spolků. Stromy byly ověšené stuhami, domy praporky, zpívala se hymna, ke kořenům se ukládaly pamětní listy.

A sázely se i v pozdějších letech (1928, 1945, 1968), vždy, když si lidé chtěli připomenout a oslavit význam svobody a demokracie.

Na většinu těchto významných stromů se bohužel v průběhu doby zapomnělo, někde je dokonce pokáceni.

Pomozte objevit tyto dávno zapomenuté Stromy svobody!

Celorepublikovou kampaň Stromy svobody 1918–2018 pořádá Nadace Partnerství s podporou organizace Post Bellum, firmy Arboeko, České rady dětí a mládeže a dalších partnerů.

Díky kampani už lidé objevili a popsali 153 stromů, převážně lip, vysazených u příležitosti

vzniku nebo výročí vzniku Československa, konce 1. a 2. světové války či pádu komunismu, tedy historických milníků, kdy lidé chtěli oslavit nově nabytou svobodu.

Objevené stromy a jejich příběhy je možné vkládat po celý rok na www.stromysvobody.cz

Připojte se?

Vyvrcholením roční kampaně pak bude celorepubliková výsadba nových stromů u příležitosti 100. výročí vzniku Československa v říjnu 2018.

-mkr-

Web kampaně: www.stromysvobody.cz

Facebook: <http://www.facebook.com/stromysvobody>

**STROMY
SVOBODY
1918
— 2018**

Podvýbor PRO MLÁDEŽ ve sněmovně

Jeden z bodů memoranda ČRDM je splněn: ve sněmovně byl zřízen podvýbor pro mládež

Česká rada dětí a mládeže (ČRDM) i v prosinci jednala s Hnutím ANO o podpisu memoranda. Jedním z jeho bodů byl i návrh na zřízení, resp. znovuobnovení podvýboru pro mládež. Ten byl skutečně nakonec zřízen. Jsme rádi, že bude ve sněmovně platforma, která se bude věnovat problematice mimoškolní výchovy a vzdělávání a těší nás, že nás již kontaktovali konkrétní poslanci, kteří mají zájem být členy podvýboru a nabízet spolupráci. Jedním z nich je i poslanec Radek Zlesák (ANO), který přijal zástupce organizací dětí a mládeže na pracovní schůzce 19. prosince 2017. V příjemné předvánoční atmosféře jsme

probírali témata z memoranda, ale i možnosti zapojení dětských a mládežnických spolků do aktivit, které podporuje Ministerstvo obrany. Radek Zlesák je radním ve Žďáru nad Sázavou a dlouholetým vedoucím Duhy AZ, což je pobočný spolek Duhy, členské organizace ČRDM. Schůzky se za ČRDM účastnili Aleš Sedláček, Radan Kukal a Stáňa Kantorová.

*Aleš Sedláček, předseda ČRDM
foto Kateřina Friedlová*

Zleva: poslanec Radek Zlesák (ANO), předseda ČRDM Aleš Sedláček a zástupci Duhy Radan Kukal, člen kontrolní komise ČRDM a Stanislava Kantorová, členka představenstva ČRDM

BESEDY s mladými delegáty OSN

Studenti Petra Sýkorová a David Ulvr počátkem října 2017 vycestovali do New Yorku jako mladí delegáti České republiky do Organizace spojených národů (OSN).

Jejich cílem bylo reprezentovat naši zemi a zastupovat zájmy a práva české mládeže na mezinárodní úrovni. „Naše působení v roli mladých delegátů do OSN v New Yorku – to byly nezapomenutelné tři týdny! Program byl nabitý – museli jsme zvládnout přes 80 jednání, ale stálo to za to. Namátkou: přednáška pojednávající o nezaměstnanosti mladých lidí, side-event o snižování věkové hranice u voleb nebo projednávání dopadu nových technologií na pracovní trh, došlo i k prezentaci lidského robota... A skvělý adrenalin byl náš živý proslov do celého světa,“ říkají delegáti. Po návratu do ČR zahájili Petra a David besedy se studenty a mladými lidmi. „Máme spousty nápadů a chceme je s vámi sdílet na besedách,“ říkají Petra a David. První setkání se studenty v Čechách proběhlo v Národním parlamentu dětí a mládeže. „Byla to velice živá debata

s hojnou účastí mladých lidí, které především zajímalo reálné ovlivňování politického dění mladými delegáty na mezinárodní úrovni,“ shrnula besedu Míša Doležalová, velvyslankyně NPDM.

Máte zájem o besedu s Petrou nebo Davidem?

Vše k tomu potřebné najdete na:

<http://www.strukturovanydialog.cz/clanky/besedy-s-mladymi-delegaty-do-osn-293>

Program mladých delegátů do OSN realizuje Česká rada dětí a mládeže, Ministerstvo zahraničních věcí a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

*ČRDM
foto archiv mladých delegátů OSN*

NA UKRAJINU za značením stezek

Hnutí Brontosaurus již šestým rokem realizovalo dobrovolnické akce v zakarpatské Ukrajině s cílem podpořit tamní udržitelnou turistiku.

Dobrovolníci a dobrovolnice se podílí na značení turistických stezek tak, jak je známe z České republiky. Za rok 2017 se do hornaté části Ukrajiny vydalo téměř 50 účastníků a účastnic.

„Velmi nás těší a překvapuje zájem o dobrovolnictví na Ukrajině. Po menším útlumu z důvodu složité situace na Ukrajině lámeme rekordy v účasti,“ říká dlouholetá koordinátorka dobrovolnických akcí, Kristina Studená. „Přestože na Ukrajině působíme už šest let, máme stále plné ruce práce, a proto se nám hodí každá ruka navíc. Dobrovolníci jsou velmi spolehliví, za den běžně ujdeme kolem pětadvaceti kilometrů a vyznačíme zhruba šest až osm kilometrů. Za dobu pořádání táborů jsme vyznačili a obnovili přes čtyři sta kilometrů tras v oblasti od slovenských hranic až po věhlasnou Koločavu.“

Stezky v horách tvoří již velmi komplexní infrastrukturu – přidávají se další poskytovatelé ubytování, dochází k rozvoji služeb jako možnost

využít saunu, koupit si med či domácí sýr nebo si objednat rovnou celé pohoštění v tradičním stylu. Oblast je navštěvovaná turisty z Polska, Česka a Slovenska, stejně tak trasy využívají místní.

Trasy jsou pečlivě zaznamenávány a evidovány, průběžně dochází k jejich převodu do Open Street Maps, takže jsou následně přes portál mapy.cz dostupné i českým turistům. V pravidelných, nejméně ročních intervalech vychází také tištěné mapy v naklada-

telství Kartografia v Kyjevě. Mapy jsou cestovatelům dostupné v Užhorodě, který je nejčastějším přestupním místem při cestování do Zakarpátí.

„Pro Hnutí Brontosaurus jsou dobrovolnické projekty na Ukrajině tradičně jednou z nejvýznamnějších aktivit. Smysluplně tu uplatňujeme a přenášíme bohaté zkušenosti z více než čtyřicetileté tradice organizování dobrovolnických akcí,“ komentuje brontosauří aktivity na Ukrajině programový ředitel Hnutí Brontosaurus Dalimil Toman. „Význam akcí vidíme nejen v samotné pomoci s udržitelným rozvojem chudých regionů Zakarpátí, akce jsou přínosné také v kulturní výměně, kontaktu dobrovolníků s místními lidmi i v osobnostním rozvoji a aktivizaci mladých účastníků akcí. Nová přátelství a krásné hory jsou pak nejhezčí odměnou, kterou dobrovolníci dostávají.“

Od roku 2011 působí Hnutí Brontosaurus v západní části Ukrajiny, kde realizuje několikrát ročně dobrovolnické akce s cílem rozšířit turistickou infrastrukturu v ukrajinských horách.

V rámci letního tábora i jarního a podzimního výjezdu vyráží z Česka tři desítky dobrovolníků a dobrovolnic, kteří se zde podílí na značení horských stezek podle české normy. Projekt turistického značení s cílem rozvíjet udržitelnou turistiku zde Brontosaurus realizuje společně s Hnutím Duha Jeseníky a Ivo Dokoupilem.

Hnutí Brontosaurus
foto archiv Hnutí Brontosaurus

PROJEKTY ve Španělsku

Hodina H vyslala během listopadu a prosince pracovníky s mládeží nejen z Pelhřimova a Kraje Vysočina na dva různé projekty ve Španělsku. Jeden byl zaměřen na zviditelňování projektů pro mládež a druhý na genderovou problematiku.

První projekt se konal na konci listopadu v části Barcelony Mollins de Rei. Projekt byl realizován v rámci programu EU Erasmus+ pro pracovníky s mládeží a hostitelskou organizací byla místní organizace Radikal Rekords. Školení se zúčastnilo deset organizací z deseti zemí EU: Belgie, Bulharsko, ČR, Itálie, Kypr, Německo, Maďarsko, Polsko, Slovensko a Slovinsko, z každé organizace dva zástupci. Jedním z výstupů celého projektu je i příručka s návodem na zviditelňování projektů, šíření a využívání jejich výsledků ke sdílení pro ostatní organizace.

Druhý projekt s názvem „Gender Violence Among Youth and Teenagers“ se konal v prosinci ve Valencii. Program

se skládal z prezentace zapojených organizací a sdílení zkušeností. Účastníci navštívili centrum pomoci pro ženy v problematice životních situací v městě Picasent, ve Valencii se pak zúčastnili setkání s místní zástupkyní organizace za práva žen. Dále se zabývali problematikou genderově orientovaného násilí, šikany a problémů v LGBT komunitě.

Oba projekty přinesly mnoho nových poznatků, zkušeností, kontaktů a zajímavých nápadů, jak podpořit neformální vzdělávání a řešení jednotlivých témat.

Více informací o Hodině H najdete na www.hodinah.cz nebo přímo v jejím sídle v Hrnčířské ulici 111 v Pelhřimově.

Eva Havlíčková

ilustrační foto Hodina H

SÁZÍME, kácíme, ošetřujeme

Program NET4GAS Blíž přírodě podporuje Český svaz ochránců přírody také v praktické ochraně přírody

Program NET4GAS Blíž přírodě je známý zejména díky podpoře zpřístupňování zajímavých přírodních lokalit ve-

řejnosti – budování naučných stezek, pozorovatelů a další infrastruktury. Spolu s Českým svazem ochránců přírody tak zve veřejnost do přírody, a to zábavnou i poučnou formou. Program však podporuje i konkrétní opatření zaměřené na praktickou ochranu přírody a krajiny. Loni realizované projekty jsou pěkným průřezem toho, čeho ochránci přírody (často ve svém volném čase) díky programu dosáhli. Ve Spáleném Poříčí členové místní organizace Českého svazu ochránců přírody ve spolupráci se středoškolskými podél meliorační strouhy **vysadili 100 kusů listnatých stromů** – jasanů, javorů, lip, habrů a dubů. 300 metrů dlouhé stromořadí napříč intenzivně obhospodařovanými zemědělskými pozemky bude sloužit jako biokoridor

(pás, kudy se mohou člověkem využívanou krajinou přesouvat různé druhy živočichů) a jako větrolam.

V Polici na Vsetínsku základní organizace Českého svazu ochránců přírody Choryňská stráž **založila arboretum** – tedy sbírku dřevin. Představit chce především naše domácí druhy, pro porovnání jsou zde však vysazeny i některé běžnější druhy cizokrajné. Dřeviny jsou umístěny v tematických skupinách tak, aby byl vidět rozdíl mezi jednotlivými druhy. Prozatím arboretum obsahuje 47 druhů stromů a keřů, na jaře proběhnou další dosadby. Arboretum je volně přístupné, bude sloužit hlavně ekologické výchově.

Naopak o stromové kmety se postarala základní organizace Českého svazu ochránců přírody Klenice v Podhradí na Mladoboleslavsku. Zajistila zde **ošetření tří památných lip**. Ve spolupráci s profesionálními arboristy byly koruny téměř dvěstěletých stařenek odborně prořezány, odlehčeny a zajištěny proti případnému rozlomení. Ne vždy ale ochránci přírody stromy jen sázejí a ošetřují. Někdy je potřeba též kácet. To je zejména případ skalních stepí, přírodně nesmírně cenných lokalit plných vzácných druhů

rostlin a hmyzu, které byly po tisíceletí využívány jako pastviny, v posledních desetiletích však zarůstají, a tím zaničují. Pozemkový spolek Pražská pastvina jednu z takovýchto zanikajících lokalit nad Radotínským údolím na jihozápadním okraji Prahy za pomoci pil a křovinořezů zachránil, a **připravil tak k obnovení pastvy**. Vše se však netočí jen kolem stromů. Jinošovské údolí u Vlašimi, které je „soukromou rezervací“ ve vlastnictví Českého svazu ochránců přírody Vlašim, je díky dlouholeté péči doslova

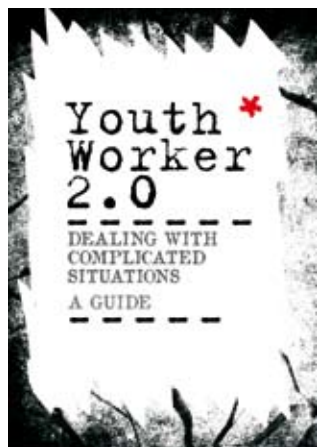
rájem obojživelníků, zejména vzácné kuňky ohnivě. Ta se rozmnožuje především v tůních, které však v průběhu let postupně zarůstají orobincem, a je proto nutné občas přistoupit k jejich obnově. V loňském roce tak bylo díky programu NET4GAS Blíž přírodě **obnoveno pět téměř již zaniklých tůní** a k tomu vybudována jedna zbrusu nová.

Kateřina Adámková (ČSOP),
Zuzana Kučerová (NET4GAS)
foto archiv programu
NET4GAS Blíž přírodě

Na problémy S MANUÁLY

Problematické situace při práci s mládeží? S manuály to zvládnete!

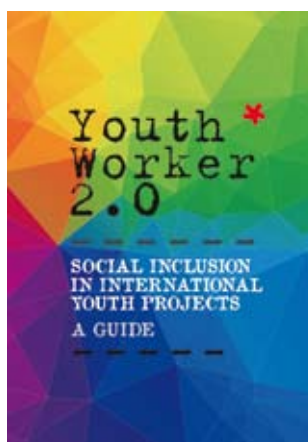
V letech 2016 až 2017 proběhla v rámci projektu Youthworker 2.0 série tří školení určených pro vedoucí dobrovolnických projektů a pracovníky s mládeží.

Projekt cílil na zvýšení kvality práce se skupinami mladých lidí. Jeho hlavním účelem bylo podpořit účastníky v tom, aby uměli lépe pracovat s účastníky ve svých vlastních projektech a vypořádat se s problematickými situacemi, které při práci se skupinou vznikají. Každé ze tří školení trvalo jeden týden a na konci účastníci vytvořili jako výstup praktický manuál. Tyto příručky dáváme nyní volně k dispozici na internetových

stránkách, a mohou je tedy dále využít všichni, kteří se věnují práci s mládeží. Projekt byl koordinován organizací INEX-SDA a byl podpořen programem Erasmus+.

První školení Youthworker 2.0 se zabývalo tím, jak se vypořádat s nejčastějšími problematickými situacemi ve skupině, kterými jsou např. jazykové bariéry, demotivace účastníků, nesplněná očekávání apod. Výstupem je manuál Dealing with Complicated Situations. Druhé školení se zaměřovalo na téma sociální inkluze osob se speciálními potřebami nebo omezenými příležitostmi. Účastníci se zabývali možnými překážkami (sociálními, ekonomickými, zdravotními apod.), které mohou vylučovat

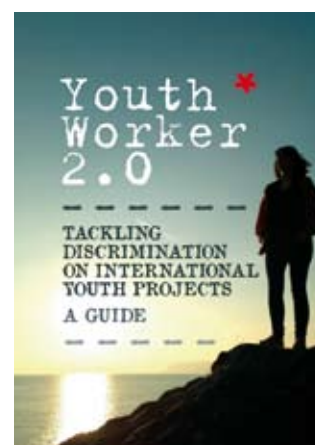
ními předsudky, stereotypy a svým chováním ve skupině. Učili se, jak s diskriminací pracovat a předcházet jí a jak vytvořit ve skupině otevřený a přátelský prostor. Výsledky shrnuje manuál Tackling Discrimination on International Projects.

Projekt koordinovala organizace INEX – Sdružení dobrovolných aktivit a každé části školení se zúčastnilo 24 účastníků a účastnic z 6 partnerských organizací (Egyesek Youth Association – Maďarsko; TransFúzia – Slovensko; Legambiente – Itálie; Xchange Scotland – Skotsko; Young Researchers of Serbia (Mladi istraživači Srbije) – Srbsko; ELIX – Řecko).

Koordinující organizace INEX-SDA je nevládní nezisková organizace, která se od roku 1991 zabývá mezinárodním dobrovolnictvím a mezikulturním vzděláváním. Prostřednictvím dobrovolnických projektů, vzdělávacích programů a kampaní podporuje rozvoj tolerantní otevřené společnosti a aktivního odpovědného přístupu k okolnímu světu nejen v Česku, ale i na celém světě.

Marek Šurkala, Šimon Pračke
foto INEX-SDA (www.inexsda.cz)

IZRAELSKÉ DĚTI jsou jako my

Loni na podzim jsem se zúčastnila výměny mezi izraelskou a českou mládeží. V září přijela na týden do Čech izraelská delegace, která se snažila během svého pobytu poznat českou kulturu a seznámit se s českými organizacemi pro děti a mládež. V listopadu jsme pak na oplátku odjeli na týden do Izraele my.

Během našeho pobytu jsme se potkali s nejrůznějšími skupinami Izraelců – diskutovali jsme se zástupci organizace, která se snaží o sblížení arabských a židovských dětí, zajeli jsme do drúzské vesnice hluboko v horách, kde nás učili tancovat jejich drúzské tance, navštívili jsme dvě komuny, vařili palačinky se členy organizace, která se snaží vést děti k sociálnímu citění a solidaritě, a naučili hrát děti z pouště „Rybičky, rybáři jedou!“.

Viděli jsme také roztodivná místa – moderní Tel Aviv s obřím mrakodrapy, přístavní Jaffu, která byla kdysi bránou do Izraele pro nově připlouvající Židy, starobylé město Akko, Jeruzalém, kte-

rý považují za posvátné místo všechna tři hlavní monoteistická náboženství, vyprahlou poušť, kde jsme v noci rozdělali oheň a pozorovali hvězdy, vodopád uprostřed pouště s jeskyněmi, kam kdysi podle Bible utekl král David před králem Saulem, pevnost Masadu, kterou postavil král Herodes a kam se uchýlili poslední Židé před tím, než byl jejich národ rozeznán do všech koutů světa, a Mrtvé moře, které je tak slané, že vás nadnáší tak, že v něm nemůžete ani plavat, protože máte nohy i ruce nad vodou.

Do Izraele jsme však nepřijeli kvůli turistice, a proto bych teď ráda shrnula, co jsme se dozvěděli o tamních organizacích pro děti a mládež. Izrael na

rozdíl od Čech čelí jiným výzvám i problémům. Protože žili Židé dva tisíce let v diaspoře ve všech částech světa, získali ve svých nových domovinách novou kulturu, zvyky i jazyk. Velmi mě například v Izraeli překvapilo, že mají někteří Židé, pocházející z Afriky, černou pleť. Izrael musí tedy všechny tyto lidi, kteří jsou po dvou tisících

letech tak odlišní, spojit dohromady v jeden národ silou myšlenky, silou snu o „Erec Israeli“.

Proto jsou v Izraeli organizace pro děti a mládež tak důležité: mohou se v nich stmelovat děti ze všech vrstev i kultur, a tvořit tak jeden národ. V Izraeli je také na rozdíl od naší vlasti povinná vojna, a to jak pro muže, tak pro ženy. Vojnu lze o rok odložit, pokud tento rok budete pracovat jako dob-

rovolník. Dobrovolníci spolu obvykle bydlí dohromady v komunách, kde sdílejí svůj majetek i čas. My navštívili skautskou komunu, kde skauti o rok odložili vojnu, aby mohli pracovat jako asistenti ve škole a po odpolednech se starat o místní mládež. Tak jako tak ale nakonec přijde den, kdy musí mladí na vojnu, a přerušit tak kontakt se svou organizací, do níž se po vojně málokdy vrací. V Izraeli tedy roli

vedoucích organizací musejí převážně zastat mladí do osmnácti let, případně ti, kteří rok pracují jako dobrovolníci před vojnu, nebo hrstka těch, kteří se po vojně do své organizace vrátí. Děti jsou ale podobně zvědavé jako v Čechách, na schůzkách svých organizací hrají podobné hry a na tábor se těší stejně jako my! Moc děkuji ČRD M za možnost účastnit se zmíněné výměny – a už se moc těším, až všechno, co jsem se v Izraeli naučila, a nápady, které jsem tam získala, předám své organizaci. Také doufám, že by mohly díky kontaktům na účastníky české delegace vzniknout mezi našimi organizacemi nové podoby spolupráce!

*Dorota Konvalinková,
Erasmus Student Network
foto Martin Lang*

Projekt je realizován s podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Březové lístky

Březový lístek je ocenění, které si mezi sebou v České republice navzájem udělují vedoucí dětských oddílů za práci s dětmi a pro děti...

Pavel Záviška – Ferrari

(2. stupeň – světlemodrý BL)

V jaké organizaci působíš, co s dětmi děláš a co tě na práci s dětmi baví?

Působím v CVČ Hrubínka, se kterou jezdím na tábory od svých 12 let. Nejdřív jako dítě, postupně pak jako instruktor, oddílový vedoucí a poslední dva roky jsem si vyzkoušel roli programového vedoucího. Právě tábory a vše okolo nich jsou hlavní činnosti, na které se podílím a která mě nejvíce baví a naplňuje. Pamatuji si, když jsem jako malý kluk jezdil na tábory, byl jsem z nich strašně nadšený a už tenkrát jsem si vážil všech vedoucích, kteří s námi na tábory jezdili, chystali

program a hráli různé postavy. Až jsem vyrostl z „účastnického věku“, chtěl jsem v táborech pokračovat, vyzkoušet si práci s dětmi i z té druhé strany a nějakým způsobem předávat dál získané zkušenosti z minulých let. Vyzkoušel jsem si roli jednoho z tvůrců tábora, což mě nejen bavilo, ale navíc jsem poznal, že to má smysl, takže mě to už nepustilo. :)

Při jaké příležitosti jsi dostal svůj poslední Březový lístek a co to pro tebe znamená?

Svůj poslední Březový lístek jsem dostal před 2 lety na LT Hobit u závěrečného ohně. Když jsem před 7 lety dostal svůj první Březový lístek, což bylo také na

konci tábora, bylo to pro mě docela překvapení, protože do té doby jsem o Březových lístcích vůbec netušil. Ale krom toho jsem měl také radost, protože bylo hezké vidět, že i ostatní si cení mé práce.

U svého druhého Březového lístku už jsem to vnímal trochu jinak. Krom pozitivního pocitu z vlastního ocenění jsem měl i radost za ostatní vedoucí, kteří u ohně zaslouženě dostali svůj první Březový lístek.

Asi každý, kdo někdy dělal pro děti, ví, kolik je za tím úsilím, které není na první pohled vidět. A někdy je těžké skloubit s tím všechny ostatní povinnosti, které člověk má. Myslím a jsem rád, že BL také pomáhají ocenit a motivovat lidi, kteří právě tuto činnost dělají (a je jich stále méně), aby dál pokračovali a zlepšovali se.

*Připravili Kateřina Palová a Jan Burda
foto z archivu respondenta*

Informace a pravidla udělování BL na adrese www.brezovylistek.cz a na www.facebook.com/brezovylistky

EYCA v novém

Na měsíc březen připravila Evropská karta mládeže EYCA pro své uživatele několik novinek.

První a asi nejzásadnější z nich je změna vzhledu karty samotné.

Česká republika se přidává k ostatním členským zemím asociace, jež si na zasedání v roce 2016 odsouhlasily změnu vzhledu karty. Držitelé karet EYCA tak budou od letoška používat kartu v provedení, v jakém ji znají v zemích celé Evropy. Starší verze karty zůstává v platnosti až do jejího vypršení, není tak nutné žádat o novou kartu.

Druhou novinkou je možnost používání karty pouze v elektronické verzi.

Kartu lze nyní nalézt v mobilním telefonu, a to prostřednictvím aplikace Youth Card. Ta je k dispozici pro majitele chytrých telefonů s operačními systémy iOS a Android. Do aplikace se mohou přihlásit všichni držitelé platných karet, a to včetně karet, které držitelé obdrželi jako registrační kartu svého spolku. Kromě karty v ní najdou také kompletní seznam slevových míst.

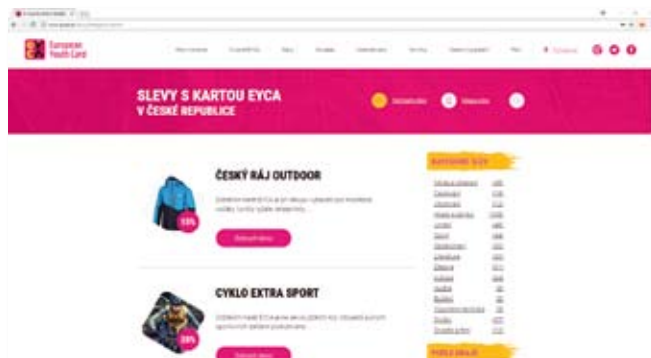
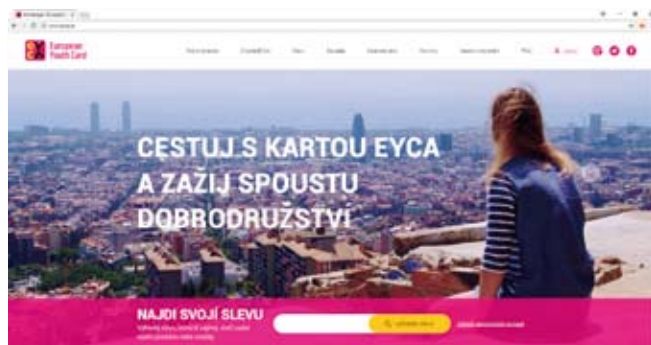
S novým vzhledem karet je spjat i nový web.

Na něm se zájemci a držitelé karet dozvědí, co je ve světě EYCA nového; budeme je informovat o zajímavých slevách. Ve spolupráci s partnery pro ně připravujeme soutěže o zajímavé ceny a pravidelně budeme upozorňovat na zajímavé akce.

EYCA se nezaměřuje pouze na slevy, ale ráda by pozitivním směrem ovlivnila také prostředí, ve kterém se dnes mladí lidé pohybují. Aktivně tak podporuje témata, jako jsou

cestování, formální i neformální vzdělávání, dobrovolnictví, a to pořádáním vlastních či podporou na tato témata zaměřených akcí, debat a konferencí.

Asociace evropské karty mládeže vznikla za podpory Rady Evropy a je pravidelným účastníkem diskuzí na mezinárodní úrovni, čímž se aktivně zapojuje do budování prostředí pro život evropské mládeže. V České republice převzalo záštitu nad kartou Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Karta je dostupná v 38 zemích Evropy. Má již přes 6 000 000 držitelů, kteří ji mohou využít na více než 60 000 místech po celé Evropě.

Kartu EYCA provozuje v Čechách nezisková organizace Česká rada dětí a mládeže.

V České republice registrujeme již více než 500 partnerů, kteří pokrývají téměř 1000 slevových míst. Uživatelé oceňují především výhody týkající se ubytování a dopravy v Evropě, různé slevy na vstupném, kina, hudební festivaly, či slevy do sportovních center.

Jiří Gurecký
ilustrační foto archiv EYCA

ANKETA:

Kdy jste naposledy pocítili hrdost na výsledky své tvořivosti?

Tomáš Chytka
lékař-neurochirurg

Na tuto otázku bych mohl odpovědět jednou větou. Cítím hrdost při práci s dílem malíře, scénografa a kostýmního výtvarníka a také mého tchána Bedřicha Bartáka. Ale když dovolíte, rád bych tuto myšlenku trochu rozvinul. Myslím si totiž, že má smysl o výjimečných lidech mluvit a předávat tak dál i jejich poselství.

Za války byl Bedřich Barták totálně nasazený a po válce byl minulým režimem odsouzen v zinscenovaném procesu na 12 let těžkého žaláře... Bedřich Barták byl můj tchán, i když jsem ho osobně nepoznal. S jeho prací

jsem se seznámil až po jeho smrti, když jsme s manželkou Annou, jeho dcerou, třídili pozůstalost. Rukou mi prošly stovky až tisíce Bartákových obrazů a já jsem si uvědomil, že z jeho díla sálá něco výjimečného. Je tam opravdovost, nepodbíživost, osobní přístup k tématu, nápad, vtip, harmonie, divadelní éteričnost, zkrátka umělecká reflexe, která by si zasloužila, aby zůstala zachována i po autorově smrti. A ta jedinečná technika! Bedřich Barták měl dar „dlouhé linky“, během několika tahů štětcem nebo perem dovedl ve chvíli načrtnout kompozici celého obrazu... Neadjustovaná díla jsem pak chodil rámovat a snažil se zkombinovat barevné provedení mezi fasetou, paspartou a rámem. Na začátku byla skutečně jen myšlenka a nutkavý pocit, že když něco sám neuděláte, tak to vůbec nebude, ale teprve vlastním přičiněním s pomocí rodiny, Bedřichových blízkých přátel, kteří na něj dodnes nezapomněli, a s podporou patřičných uměleckých institucí bylo vynaložené úsilí nakonec korunováno

zrealizovanou výstavou. A když kdokoliv na výstavu přijde a přinese mu to potěšení nebo jen příležitost k zamyšlení, cítím hrdost i na výsledek své kreativity.

Výstava děl Bedřicha Bartáka s názvem „Útěky z nesvobody“ se konala ve foyer Malé scény Divadla J. K. Tyla v Plzni (září 2017 – leden 2018).

Více o životě a díle Bedřicha Bartáka se můžete dočíst na serveru ADAM.cz: <http://www.adam.cz/clanek-2018020042-uteky-z-nesvobody-bedricha-bartaka.html>

Marek Simon
kreslíř-karikaturista

Hrdost není ten správný výraz, spíš bych to nazval dobrý pocit. A ten se u mě

dostavuje pokaždé, když se mi něco povede, což díky přehnané sebekritičnosti není moc často a díky děravé paměti těžko říct, kdy to bylo naposledy. Vzpomínám si na dobrý pocit, když vyšel můj první kreslený vtip, když jsem se poprvé dostal na titulní stranu, když jsem získal první ocenění. Ale čím dál více mě těší obvyklejší okamžiky. Když se někdo zasměje mým kresbám nebo když se šíří po internetu. Pokud moje kresba pobaví třeba jen každého desátého čtenáře, tak to stále jsou tisíce lidí, kterým snad trochu zvednu náladu. A s tímhle vědomím se alespoň malý důvod pro hrdost najde prakticky každý den.

foto archiv respondentů

Z knihovničky PORTÁLU

Trénink empatie u dětí

Dánští autoři Jesper Juul, Peter Hoeg a kolektiv

Podle autorů knihy je úkolem všech, kdo se podílejí na výchově dětí, pěstovat jejich schopnost vnímat vlastní pocity, naučit vcítit se nejprve do sebe, a pak i do druhého – prohlubovat schopnost empatie. K tomu autoři předkládají svůj mo-

del pěti přirozených kompetencí, jež souvisejí s tělem, dechem, srdcem, tvořivostí a vědomím. V knize je vysvětleno, jak empatie může prospět dnešnímu světu a jak ji konkrétně pěstovat. Závěrečná část knihy se proto věnuje návrhům na cvičení empatie pro pedagogy, terapeuty či rodiče.

Jesper Juul je světově uznávaný dánský rodinný psycholog. Česky vyšly jeho knihy Dítě – váš partner ve výchově (2015) a Vůdce smečky (2016). Peter Hoeg je v současnosti snad nejprekládanější a nejčtenější dánský spisovatel. Dalšími autory jsou Jes Bertelsen, Michael Stubberup, Steen Hildebrandt a Helle Jensen.

(vydal Portál 2018; překlad Michaela Weberová, brožovaný výtisk, 120 stran, 206 Kč)
www.portal.cz

foto Michala K. Rocmanová, 170, oddíl ZHŠK

foto Ondřej Šejtka, tábor TOM Š.T.A.N.